

SŁOWNICTWO

STRATEGIA

JAK UCZYĆ SIĘ SŁOWNICTWA?

W tym kursie pokażę Ci najszybszą i najskuteczniejszą metodę nauki słówek. Sam stosowałem ją podczas przygotowań do egzaminu CAE . Na starcie znałem około 5000-6000 słów. Tradycyjne fiszki, listy i inne metody nie przynosiły oczekiwanych efektów. Postanowiłem więc stworzyć własną strategię, która naprawdę działa.

Po roku regularnego stosowania tej techniki moja znajomość słownictwa wzrosła do **13-15 tysięcy słów!** Brzmi imponująco? Przekonaj się sam!

Jak to sprawdziłem? Skorzystałem z tej strony: [Test Your Vocabulary](#) lub podobnych narzędzi – wystarczy wpisać w wyszukiwarke „test my vocabulary”.

Szybko zauważyłem, że samo wypisywanie słówek i próba nauki z list nie jest tak efektywna, jak mogłoby się wydawać. Najczęściej tego typu zestawienia zawierają przypadkowe słowa z różnych dziedzin, które nie są ze sobą powiązane, co znacznie utrudnia ich zapamiętywanie.

Aplikacje do nauki, które proponują codzienną naukę przez kilka minut, mogą być pomocne, ale rzadko zawierają dokładnie te słowa, których akurat potrzebujesz – na przykład do sprawdzianu. Dodatkowo ich zakres jest dość ograniczony, więc choć można się czegoś nauczyć, to nie są to imponujące liczby.

„Fiszki? Skuteczne, ale bardzo czasochłonne. Czas poświęcony na ich przygotowanie można wykorzystać o wiele lepiej – na przykład od razu ucząc się nowych słów.”

Właśnie dlatego stworzyłem tę metodę!

METODA

Jedyne, czego będziemy potrzebować, to **tabela składająca się z czterech kolumn**. Co więcej, jej stosowanie nie tylko wzbogaci Wasze słownictwo, ale także poprawi wyniki na maturze rozszerzonej, szczególnie w kontekście konkretnego zadania.

Za każdym razem, gdy czytasz tekst i natrafiasz na nowe słowo, zamiast po prostu zapisywać je w zeszycie z tłumaczeniem, warto umieścić je w odpowiedniej kolumnie tabeli.

Zadanie 8. (0–4)

Przeczytaj tekst. Uzupełnij każdą lukę (8.1.–8.4.) jednym wyrazem, przekształcając wyraz podany w nawiasie, tak aby otrzymać logiczny i gramatycznie poprawny tekst. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych wyrazów.

MOOSE MUST STOP LICKING CARS

There are plenty of amusing road signs around the world.

This winter, pictures of an official road sign from a Canadian National Park were

8.1. (WIDE) _____ shared on social media. The sign warned

drivers not to let moose lick their cars. Moose, large deer living in North America, are

a frequent sight in Canada, and their 8.2. (ADDICT) _____

to salt is well-known. During the winter months, road maintenance services use salt to

8.3. (SURE) _____ drivers' safety and to melt snow and ice

on the slippery roads. It is not uncommon to see moose licking salt off the roads. But now it

seems that moose have developed a 8.4. (PREFER) _____

for licking cars which have been splashed with road salt. Recently, the moose have decided

that the salt found on vehicles is particularly delicious. But if you let moose lick the salt on

your car, the animals may lose their natural fear of cars, which could lead to serious

accidents.

Na podstawie: edition.cnn.com
Źródło: jalopnik.com

METODA

Noun - rzeczownik kto? Co?		Verb - Czasownik co robi? Co się z nim dzieje?		Adjective - przymiotnik jaki? Jaka? Jakie?		Adverb - przysłówek jak? Gdzie? kiedy?	

Poznajemy słowo employer (pracodawca). Czy istnieją podobne wyrazy o nieco innym znaczeniu?

Przychodzą na myśl: employee (pracownik), employ (zatrudniać), employed (zatrudniony) oraz employable (możliwy do zatrudnienia). Wszystkie te słowa wpisujemy do tabeli w odpowiednich kolumnach:

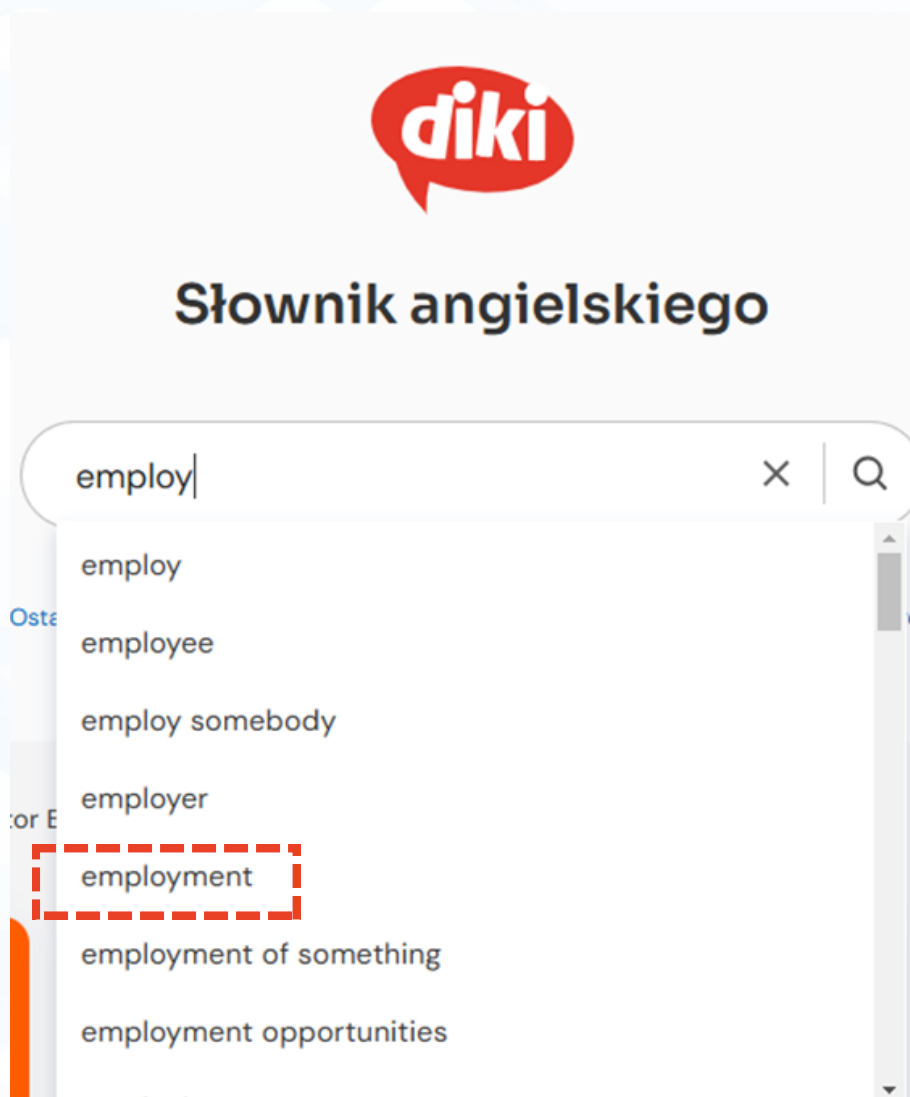
Noun - rzeczownik kto? Co?		Verb - Czasownik co robi? Co się z nim dzieje?		Adjective - przymiotnik jaki? Jaka? Jakie?		Adverb - przysłówek jak? Gdzie? kiedy?	
employer	pracodawca	employ	zatrudniać	employed	zatrudniony	employable	możliwy do zatrudnienia
employee	pracownik						

Dzięki temu nie tylko zapamiętasz nowe słowo, ale także nauczysz się jego różnych form, co znacznie ułatwi ich późniejsze użycie!

Widzimy teraz pewną zależność – do słowa employer dodaliśmy kilka pokrewnych wyrazów o podobnej budowie.

METODA

Ale co zrobić, jeśli nie znamy tych słów? W końcu dopiero się ich uczymy. W takiej sytuacji warto wpisać wspólny rdzeń do słownika i sprawdzić dostępne opcje. Osobiście polecam <https://www.diki.pl/> – ten słownik podaje wiele propozycji po wpisaniu podstawowego członu wyrazu, co znacznie ułatwia naukę i poszerzanie słownictwa.

METODA

Po wpisaniu naszego rdzenia do słownika otrzymujemy kilka propozycji słów i zwrotów. Na początek skupmy się na tych, które składają się z jednego wyrazu.

W ten sposób odkrywamy nowe słowo – employment (zatrudnienie), które również możemy dodać do naszej tabeli:

Dzięki temu w naturalny sposób poszerzamy swoje słownictwo, ucząc się całych rodzin wyrazów zamiast pojedynczych słów.

Noun - rzeczownik kto? Co?		Verb - Czasownik co robi? Co się z nim dzieje?		Adjective - przymiotnik jaki? Jaka? Jakie?		Adverb - przysłówek jak? Gdzie? kiedy?	
employer	pracodawca	employ	zatrudniać	employed	zatrudniony	employable	możliwy do zatrudnienia
employee	pracownik						
employment	zatrudnienie						

Po otwarciu strony z tłumaczeniem zauważymy listę po prawej stronie, która podpowiada nam słowa należące do tej samej rodziny wyrazów. To świetne narzędzie, które pomaga w nauce, ponieważ zamiast zapamiętywać pojedyncze słówka, możemy od razu przyswoić ich różne formy i zastosowania.

"employment" po polsku — Słownik angielsko-polski

employment /ɪmˈplɔɪmənt/ ...

rzeczownik

- zatrudnienie** [niepoliczalny]
 - What are the conditions of employment? (Jakie są warunki zatrudnienia?)
 - I'm looking for a long-term employment. (Szukam zatrudnienia długoterminowego.)
 - It's hard to find good employment without proper education. (Trudno jest znaleźć dobre zatrudnienie bez właściwego wykształcenia.)
 - Słownik terminów związanych z Human Resources (HR)
- zatrudnienie (czynność)** [niepoliczalny]
 - The employment of a good worker may take some time. (Zatrudnienie dobrego pracownika może trochę potrwać.)
 - You will deal with the employment of the new assistant because you are our most experienced employee. (Ty zajmiesz się zatrudnieniem nowego asystenta, ponieważ jesteś naszym najbardziej doświadczonym pracownikiem.)
- poziom zatrudnienia** [niepoliczalny]
 - The employment in our country is low. (Poziom zatrudnienia w naszym kraju jest niski.)
 - The employment changes every day. (Poziom zatrudnienia zmienia się codziennie.)
- użycie** oficjalnie [niepoliczalny]
 - Employment of dirty tools may end in an infection. (Użycie brudnych narzędzi może skończyć się zakażeniem.)
 - The employment of new solutions resulted in higher income. (Użycie nowych rozwiązań spowodowało wyższy dochód.)

Powiązane zwroty — "employment"

przymiotnik

in employment = zatrudniony, zatrudniona

rzeczownik

unemployment = bezrobocie (jako zjawisko społeczne), liczba bezrobotnych +2 znaczenia

employment of SOMETHING = użycie czegoś, zastosowanie czegoś

employment law = prawo pracy

self-employment = praca na własny rachunek, samozatrudnienie, własna działalność gospodarcza

employment opportunities = możliwości zatrudnienia

full employment = pełne zatrudnienie

employment status = status zatrudnienia

employment agency = biuro pośrednictwa pracy, agencja pośrednictwa pracy

employment discrimination , workplace discrimination = dyskryminacja w miejscu pracy

employment contract , employment agreement = umowa o pracę

inne

find employment = znaleźć pracę, znaleźć zatrudnienie

METODA

Możemy tutaj znaleźć kolejne interesujące wyrazy – moją uwagę szczególnie przykuło unemployment (bezrobocie). W ten sposób odkryliśmy, że możemy przekształcać nasze słowa, nadając im przeciwne znaczenie poprzez dodanie "un-" na początku.

Z czasem, gdy nabierzemy wprawy, będziemy w stanie samodzielnie przewidywać, jakie przedrostki lub końcówki dodać, aby tworzyć nowe, powiązane słowa. To nie tylko ułatwia naukę, ale także znacząco wzbogaca nasze słownictwo!

UZUPEŁNIONA TABELA ZE SŁÓWKIEM "EMPLOY"

Noun - rzeczownik <i>kto? Co?</i>		Verb - Czasownik <i>co robi? Co się z nim dzieje?</i>		Adjective - przymiotnik <i>jaki? Jaka? Jakie?</i>		Adverb - przysłówek <i>jak? Gdzie? kiedy?</i>	
employer	pracodawca	employ	zatrudniać	employed	zatrudniony	employably	w sposób umożliwiający zatrudnienie
employee	pracownik			employable	zdolny do zatrudnienia		
employment	zatrudnienie						
unemployment	bezrobocie	unemploy	zwolnić z pracy	unemployed	bezrobotny	unemployably	w sposób uniemożliwiający zatrudnienie
reemployment	ponowne zatrudnienie	reemploy	ponownie zatrudnić	reemployed	ponownie zatrudniony		
underemployment	poniżej kwalifikacji	underemploy	poniżej kwalifikacji zatrudniać	underemployed	niedostatecznie zatrudniony		
misemployment	niewłaściwe zatrudnienie	misemploy	niewłaściwie zatrudniać	misemployed	niewłaściwie zatrudniony		
overemployment	nadmierne zatrudnienie	overemploy	nadmiernie zatrudniać	overemployed	nadmiernie zatrudniony (przepracowany)		

METODA

Jeśli uznasz, że niektóre słówka są zbyt trudne, nie musisz ich wpisywać. Pamiętaj jednak, że im większy zasób słownictwa, tym łatwiej będzie Ci się porozumieć i szybciej przypominisz sobie odpowiednie słowo podczas speakingu. Moim zdaniem, jeśli Twoim celem jest swobodna komunikacja w języku angielskim, każde nowe słowo jest na wagę złota.

Następny krok – nauka

Podczas powtórek i przeglądania całej tabeli jedno jest pewne – EMPLOY na pewno zapadnie Ci w pamięć! Im więcej praktyki oraz znajomości różnych końcówek i przedrostków (np. un-, in-, im-), tym łatwiej będzie Ci nie tylko tworzyć nowe słowa, ale także rozumieć je bez konieczności sprawdzania w słowniku za każdym razem.

KOŃCÓWKI I PRZEDROSTKI

Chcę okazać Ci listę najczęściej występujących przedrostków i przyrostków, które mogą pomóc Ci w budowaniu słownictwa. Nie musisz uczyć się ich na pamięć! To byłoby nieefektywne. Traktuj tę listę jako narzędzie, które ułatwi Ci znajdowanie nowych słów, gdy zabraknie Ci pomysłów.

RZECZOWNIKI

PREFIX	ZNACZENIE	PRZYKŁAD	TŁUMACZENIE
anti-	przeciwny	antiwar	przeciwny wojnie
auto-	samo	autobiography	autobiografia
bi-	dwa, podwójny	bicycle	rower
co-	wspólny	cooperation	współpraca
dis-	przeciwieństwo	dishonor	hańba, brak honoru
ex-	były	ex-president	były prezydent
inter-	między	interaction	interakcja
mis-	błędny	misunderstanding	nieporozumienie
over-	nad, zbyt	overwork	przepracowanie
sub-	pod	submarine	łódź podwodna
trans-	przez, poza	transport	transport
un-	brak czegoś	uncertainty	niepewność

SUFFIX	ZNACZENIE	PRZYKŁAD	TŁUMACZENIE
-age	stan, działanie	marriage	małżeństwo
-al	akt, proces	arrival	przyjazd
-ance / -ence	stan, cecha	performance, existence	występ, istnienie
-cy	stan, jakość	democracy	demokracja
-dom	stan, królestwo	freedom, kingdom	wolność, królestwo
-er / -or	Osoba, zawód	teacher, actor	nauczyciel, aktor
-hood	stan, czas	childhood	dzieciństwo
-ism	doktryna, system	realism	realizm
-ist	Osoba, zawód	artist	artysta
-ity	stan, jakość	ability	zdolność
-ment	działanie, proces	development	rozwój
-ness	stan, cecha	happiness	szczęście
-ship	stan, pozycja	friendship	przyjaźń
-tion / -sion	akt, proces	creation, decision	tworzenie, decyzja
-ure	akt, proces	failure	porażka

KOŃCÓWKI I PRZEDROSTKI

CZASOWNIKI

PREFIX	ZNACZENIE	PRZYKŁAD	TŁUMACZENIE
dis-	<i>przeciwieństwo</i>	disagree	<i>nie zgadzać się</i>
mis-	<i>błędny</i>	misunderstand	<i>źle zrozumieć</i>
over-	<i>nadmiar, zbyt</i>	overestimate	<i>przecenić</i>
re-	<i>ponownie</i>	redo	<i>zrobić ponownie</i>
un-	<i>odwrotność</i>	undo	<i>cofnąć</i>
under-	<i>niedostatecznie</i>	underestimate	<i>nie docenić</i>
out-	<i>przewyższenie</i>	outperform	<i>przewyższać</i>
fore-	<i>przed</i>	foresee	<i>przewidywać</i>
inter-	<i>między</i>	interact	<i>współdziałać</i>
sub-	<i>pod, poniżej</i>	subdivide	<i>dzielić na mniejsze części</i>
trans-	<i>przez, zmiana</i>	transform	<i>przekształcać</i>

SUFFIX	ZNACZENIE	PRZYKŁAD	TŁUMACZENIE
-ate	<i>powodować coś, działać</i>	activate	<i>aktywować</i>
-en	<i>powodować coś, zmieniać stan</i>	strengthen	<i>wzmacniać</i>
-ify	<i>powodować coś, sprawiać</i>	simplify	<i>upraszczać</i>
-ise / -ize	<i>przekształcać, działać</i>	organize	<i>organizować</i>

KOŃCÓWKI I PRZEDROSTKI

PRZYMIOTNIK

SUFFIX	ZNACZENIE	PRZYKŁAD	TŁUMACZENIE
-able	oznacza zdolność, możliwość	readable	czytelny
-al	związane z, mające cechy	natural	naturalny
-ous	pełny czegoś, mający cechy	dangerous	niebezpieczny
-ic	związany z czymś	scientific	naukowy
-ful	pełny czegoś	beautiful	piękny
-less	bez czegoś, brak czegoś	hopeless	beznadziejny
-y	pełny, charakteryzujący	cloudy	pochmurny
-ive	wskazujące na tendencję	creative	kreatywny
-ish	przypominający	greenish	zielonkawy
-ant	pełniący funkcję	elegant	elegancki

PREFIX	ZNACZENIE	PRZYKŁAD	TŁUMACZENIE
un-	negacja, brak czegoś	unhappy	nieszczęśliwy
in-	negacja, brak czegoś	invisible	niewidoczny
im-	negacja, brak czegoś (przed słowami na "m" lub "p")	impossible	niemożliwy
dis-	negacja, przeciwieństwo	dishonest	nieuczciwy
re-	ponownie, z powrotem	reversible	odwracalny
over-	nadmierny, zbyt	overconfident	zbyt pewny siebie
under-	poniżej, niewystarczający	underdeveloped	niedorozwinięty
pre-	przed, wcześniejszy	premature	przedwczesny
mis-	błędny, niewłaściwy	misunderstood	źle zrozumiany
ex-	były, dawny	ex-boyfriend	były chłopak

KOŃCÓWKI I PRZEDROSTKI

PRZYSŁÓWEK

SUFFIX	ZNACZENIE	PRZYKŁAD	TŁUMACZENIE
-ly	przekształca przymiotnik w przysłówkę	quickly	szybko
-ward(s)	kierunek, w stronę czegoś	backward	wstecz
-wise	w sensie, w określony sposób	likewise	podobnie
-ally	tworzy przysłówkę od zakończonych na "-ic"	logically	logicznie
-ly	oznacza sposób, w jaki coś się dzieje	happily	szczęśliwie

PREFIX	ZNACZENIE	PRZYKŁAD	TŁUMACZENIE
un-	negacja, odwrotność	unexpectedly	niespodziewanie
in-	negacja, odwrotność	incorrectly	niepoprawnie
over-	nadmierny, zbyt	overconfidently	zbyt pewnie
under-	poniżej, niewystarczająco	underperforming	niedostatecznie
mis-	błędnie, niewłaściwie	misleadingly	wprowadzając w błąd
re-	ponownie, z powrotem	repeatedly	powtarzalnie

CONGRATULATIONS!

Ukończenie kursu maturalnego to ogromne osiągnięcie i krok w stronę sukcesu na egzaminie! Niezależnie od tego, na jakim etapie przygotowań jesteś, pamiętaj – każda godzina pracy, każde rozwiązane zadanie i każda zapamiętana zasada gramatyczna przybliżają Cię do świetnego wyniku.

Jeśli chcesz jeszcze bardziej dopracować swoje umiejętności, zapraszamy Cię do innych kursów, które pomogą Ci osiągnąć maksymalny wynik na maturze:

- **Całkowita strategia** rozwiązywania arkusza maturalnego
- **Wypowiedź pisemna** – nauczysz się pisać wypracowania zgodnie z kluczem maturalnym.
- **Speaking** – przygotowanie do ustnej matury, czyli jak mówić płynnie i bez stresu.
- **Mowa zależna** – jak poprawnie przekazywać cudze słowa.
- **Czasowniki modalne** – jak wyrażać możliwość, obowiązek i przypuszczenia.
- **Question tags** – sztuczka na naturalnie brzmiące pytania.
- **Czasy** – wszystko, co musisz wiedzieć o angielskich czasach!
- **Tryby warunkowe** – niezbędne do złożonych zdań i argumentacji

Jesteś na świetnej drodze, więc nie zwalniaj tempa! Działaj dalej i widzimy się na kolejnych kursach!

